

زن

درک روانشناسی زن

رابرت آ. جانسون

مترجم:

مازیار مجید پوی

www.ketab.ir

کتابخانه ملی ایران
تلفن: ۸۸۸۸۸۸۸۸

سرشناسه	: جانسون، رابرت آ.، ۱۹۲۱ - م. Johnson, Robert A.
عنوان و نام پدیدآور	: زن : درک روانشناسی زن/رابرت آ. جانسون : مترجم مازیار مجیدیپوی.
مشخصات نشر	: تهران: تمدن علمی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۷۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۲۷-۱۵-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: SHE: understanding feminine psychology, c1989.
یادداشت	: کتاب حاضر نخستین بار تحت عنوان "زن درون: نگاهی به اسطوره اروس و سایکی و روانشناسی زن درون" در سال ۱۳۸۷ توسط با فکر با ترجمه فریدون مهنمندی منتشر شده است.
عنوان دیگر	: زن درون: نگاهی به اسطوره اروس و سایکی و روانشناسی زن درون.
زبان	: زن - روانشناسی Women -- Psychology
موضوع	: پسوخه (الهه یونانی) Psyche (Greek deity)
موضوع	: اروس (خدای یونانی) Eros (Greek deity)
عنوان	: روان‌ماده Anima (Psychoanalysis)
موضوع	: روان‌نرینه Animus (Psychoanalysis)
شماره ۱ افزوده	: مجیدیپوی، مازیار، - مترجم
رده بندی کلاسیک	: HQ۱۲۰۶/ع۲۹۱۳۹۶
رده بندی دیسیپلین	: ۱۵۵/۳۳۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۸۰۰۹۰

زن

(درک روانشناسی زن)

رابرت آ. جانسون

مترجم: مازیار مجیدیپوی

صفحه آرایشی: مهدی شکری

چاپ اول: ۱۳۹۶

تیراژ: ۵۵۰ نسخه

لیتوگرافی: کوثر

چاپ: رامین

خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری

بن بست گرانفر، پلاک ۴، تلفن ۶۶۴۱۲۳۵۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۲۷-۱۵-۴

فهرست مطالب

۵.....	تألیفی نویسنده
۹.....	تألیف سایک
۱۵.....	جوابی، سائک
۲۰.....	اُروس
۳۰.....	مقابله
۴۴.....	رنج سایک
۴۶.....	مأموریت‌ها
۶۷.....	سایک مدرن

مقدمه‌ی نویسنده

اسطوره‌ی یونانی اروس و سایک یکی از آموزنده‌ترین داستان‌هایی است که در مورد شخصیت زنی وجود دارد. این اسطوره‌ی باستانی، قبل از ظهور عیسی مسیح و برای اولین بار در دهه‌ی یونان کلاسیک به ثبت رسیده است، و بسیار قبل از آن به روش سنتی، دهان به دهان شده بود؛ با این حال، امروزه هم ارتباطش با ما ملموس است.

این موضوع آنقدرها هم جدید نیست. از آنجایی که زیست‌شناسی انسان، امروزه هم مانند دوره‌ی یونانیان است، بنابراین محرک‌های روانشناختی ناخودآگاه شخصیت انسان نیز به همان صورت جلوه می‌کند. نیازهای ابتدایی انسان، هم فیزیولوژیکی و هم روانشناختی، به همان صورت، مانده است، گرچه نحوه‌ی ارضای آن‌ها دوره به دوره تغییر می‌کند.

به همین دلیل نگاهی به اولین منابع برای مطالعه‌ی الگوهای اولیه‌ی رفتار و شخصیت انسان آموزنده است. باز نمود آن‌ها چنان ساده و مستقیم است که امکان ندارد در یادگیری از آن‌ها عاجز بمانیم. همچنین دیگر می‌توانیم نمودار تغییرات و انواع روانشناسی مختص به عصر خود را هم ببینیم.

نقش اسطوره

اسطوره‌ها منابع غنی ینش روانشناسی هستند. ادبیات غنی، مانند دیگر هنرهای زیبا، شرایط انسانی را با دقت بی‌نظیر و تکذیب‌ناپذیر ضبط کرده و به تصویر می‌کشد. اسطوره‌ها نوع خاصی از ادبیات‌اند که به وسیله‌ی یک شخص خاص ساخته یا خلق نشده‌اند، بلکه حاصل تخیلات و تجربه‌ی یک دوره‌ی فرهنگی کامل هستند و می‌توان آن‌ها را به مثابه‌ی چکیده و تقطیر رویاها و تجربیات کل یک فرهنگ دید. اینها بر اساس ایجاد درونمایه‌های مشخص پیشرفت کرده و در نهایت در میان مردمی که به این داستان‌ها علاقه دارند، دهان به دهان نقل می‌شوند. به همین دلیل، ضمنی که دقیق و جهانی هستند حفظ شده و عناصری که مختص به یک فرد یا یک روستا خاص هستند، از میان می‌روند. از این رو، اسطوره‌ها تصویری همگرا را نشان می‌دهند؛ به ما چیزهایی را می‌گویند که در مورد همه‌ی افراد صدق می‌کند.

این مطلب، تعریف خردگرای ما از اسطوره به عنوان داستانی غیرحقیقی و تخیلی را تکذیب می‌کند. معمولاً می‌شنویم که: «ب، اینکه فقط یک اسطوره است؛ اصلاً حقیقت ندارد». شاید جزئیات داستان غیر قابل تأیید یا حتی تخیلی باشد، اما در واقع، اسطوره عمیقاً و به طور گسترده حقیقت دارد. شاید اسطوره ساخته‌ی تخیل باشد، اما در هر صورت حقیقت دارد. اسطوره سطوح مختلف واقعیت را بیان می‌کند که شامل دنیای بیرونی خردگرایی و همچنین دنیای کمتر درک‌شده‌ی درون می‌شود.

سردرگمی مربوط به تعریف ظریف واقعیت را می‌توان به حالت کودکی پس از برخاستن از کابوس تشبیه کرد. پدر یا مادرش برای آرام کردن او می‌گویند: «این فقط رویا بود؛ هیولا واقعیت ندارد». اما کودک متقاعد نمی‌شود و حق هم دارد. برای او، کابوس واقعی بود، زنده و واقعی مانند تجربه‌ی بیرونی. هیولایی که

خوابش را دید در سرش بود نه در اتاق خوابش، با وجود این، فوق‌العاده واقعی و قدرتش ورای عکس‌العمل‌های روانی و فیزیکی کودک بود. برای او، واقعیتی درونی داشت که نمی‌توان و نباید آن را نادیده گرفت.

بسیاری از روانشناسان به مطالعه‌ی اسطوره‌ها مشغول بوده‌اند. برای مثال، سی جی یونگ^۱ در مطالعات ساختارهای زیرین شخصیت انسان، اهمیت ویژه‌ای به اسطوره‌ها می‌داد و در آن‌ها الگوهای روانشناختی اساسی را یافت. با مطالعه‌ی اِروس و ساتان، ما هم امیدواریم که به همین هدف برسیم.

ابتدا بایست ببینیم که اسطوره‌ای فکر کنیم. با فکر کردن به اسطوره‌ها، داستان‌های جن و ری، رویه‌های خودمان، اتفاقات خارق‌العاده‌ای رخ می‌دهد. اصطلاحات و شرایط اسطوره‌ها کمی عجیب است؛ ظاهراً برای ما باستانی و دور از دسترس هستند، اما اگر با دقت به آن‌ها گوش دهیم و جدی‌شان بگیریم، شنیدن و فهمیدن ممکن خواهد شد. اگر به ترجمه‌ی مفاهیم سمبلیک داریم، اما وقتی که روش آن را بفهمیم، دیگر دچار مشکل نمی‌شویم.

بسیاری از روانشناسان، اسطوره‌ی اِروس و ساتان را تعریف شخصیت مؤنث تفسیر کرده‌اند. شاید خوب باشد که در ابتدای مطالعه بگیریم که هرچا صحبت از زنانگی باشد، چه در مردان و چه در زنان، به بررسی آن حواشی نیست. محدود کردن داستان به ویژگی‌های زنان، داستان را به شدت پای‌بسته خواهد کرد.

دکتر یونگ در یکی از بینش‌های عمیقش نشان داد که همان‌گونه که مردان تا مقداری از کروموزوم‌ها و هورمون‌های زنانه بهره‌مندند، زنان هم از دسته‌ای از ویژگی‌های روانشناختی مردان برخوردارند که بخش اندکی را درون آن‌ها تشکیل می‌دهد. دکتر یونگ وجهه‌ی زنانه‌ی مرد را *انیماس* و جنبه‌ی مردانه‌ی زن را

^۱ C. J. Jung

انیموس نامید.

مطالب بسیاری در مورد انیما و انیموس نوشته شده است و ما هم در ادامه مطالب بیشتری را در مورد آن‌ها خواهیم گفت. در این زمینه، هر گاه که از ابعاد زنانه‌ی اسطوره‌ی اروس و سایک سخن می‌گوییم، نه تنها صحبت از زنان است، بلکه نیمه‌ی مؤنث مرد، اینما، را نیز مد نظر قرار می‌دهیم. شاید ارتباط آن با زن مدرن تر باشد، زیرا زنانگی ویژگی روانشناختی عمده‌تری دارد؛ اما همچنان مشابه آن در مرد دنیوی مؤنث روانشناسی مرد نیز وجود دارد.